Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Brně ze dne 21. října 1931, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. republiky.

Důvody:

Rozsudek vynesený v nepřítomnosti obžalovaného byl mu doručen dne 17. listopadu 1931. Obžalovaný podal proti tomuto rozsudku dne 25. listopadu 1931 přímo provedení zmateční stížnosti, aniž ji dříve opověděl. Z doslovu § 284 tr. ř., najmě z kategorického příkazu prvé i druhé věty jeho prvého odstavce »zmateční stížnost budiž ohlášena do tří dnů«, z doslovu § 285 tr. ř., najmě z ustanovení, že stěžovatel má právo do osmi dnů po ohlášení podati provedení důvodů své stížnosti, a z ustanovení § 1 čís. 1 nov. čís. 3/1878, že je zmateční stížnost zamítnouti, byla-li opověď podána opožděně, nepochybně vyplývá, že zmateční stížnost musí býti nejprve včas ohlášena. Správnosti tohoto stanoviska nasvědčuje i úvaha, že provedení zmateční stížnosti není svébytným opravným prostředkem, nýbrž jen — podle okolností i vůbec postradatelným — doplňkem opovězení zmateční stížnosti; proto také novela čís. 3/1878 posuzuje podmínky pro zamítnutí zmateční stížnosti již soudem prvé stolice podle náležitostí jeji opovědi. Jest ovšem připustiti, že stěžovateli bylo volno zmateční stížnost provésti i bez předchozího opovězení, ano její provedení obsahuje v sobě implicite i její opověď, byl však povinen tak učiniti v téže lhůtě, která je stanovena v § 284 tr. ř. pro ohlášení zmateční stížnosti. Jen, kdyby byl zmateční stížnost v této lhůtě opověděl, měl by lhůtu dalších osmi dnů k jejímu provedení. Z těchto úvah vyplývá, že zmateční stížnost musí býti v třídenní lhůtě § 284 tr. ř. ohlášena; přímé provedení zmateční stížnosti bez předchozího opovězení jest přípustné jen v této lhůtě. Poněvadž v souzeném případě nebyla zmateční stížnost v této lhůtě, tedy nejpozději 20. listopadu 1931 ani opovězena ani přímo provedena, nelze přihlížeti k jejímu provedení, třebaže podanému osmý den po doručení kontumačního rozsudku (§ 284 odst. 1 věta 2, § 285 tr. ř.; § 1 č. 1 nov. čís. 3/1878).

Čís. 4545.

Oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. jest posuzovati podle stavu věci, kdy postup ten byl zahájen; nezáleží proto na tom, že to, co pak krajský soud vzal za prokázáno, nebylo zločinem.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, Zm II 429/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 10. listopadu 1931, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem krádeže podle § 460 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek zmatečním důvodem podle čís. 9 a 10, správně jen podle čís. 9 b) § 281 tr. ř., ana prý byla porušena zásada »ne bis in idem«. Skutkový podklad jest tento: Dne 12. září 1929

došlo na okresní soud v Moravské Ostravě trestní oznámení na Leopolda J-a pro přestupek krádeže a na stěžovatelku pro přestupek účastenství na krádeži. Podle tohoto oznámení ztrácely se čalouníku Jindřichu K-ovi po delší dobu čalounické plyše. Jeho bývalý dělník Leopold J. byl v době, kdy byl u K-a zaměstnán, opětovně viděn, jak shodil z dílny balík, který pak stěžovatelka zvedla a odnesla do bytu. Při domovní prohlídce byly u J-a nalezeny věci v ceně 260 Kč, které K. poznal jako svůj majetek. Při hlavním přelíčení konaném dne 16. prosince 1929 před okresním soudem v Mor. Ostravě udal poškozený Jindřich K. jako svědek, že se mu v době, kdy u něho J. jako učeň a dělník byl zaměstnán, ztratily z půdy a z dílny čalounické potřeby v ceně 1.200 Kč až 1.400 Kč. Rozsudkem okresního soudu v Mor. Ostravě ze dne 5. května 1930 byli Leopold J. a stěžovatelka zproštěni podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek § 460 tr. zák., poněvadž, jak zní záznam o rozsudku, průvodním řízením nebyl prokázán čin za vinu jim dávaný. Odvolání podáno nebylo. Dne 20. května 1930 dožádalo státní zastupitelství v Mor. Ostravě tamní krajský soud o přípravné vyhledávání s poukazem na svědeckou výpověď poškozeného a dané tím podezření, že tu jde o zločin krádeže. Po jeho provedení navrhlo státní zastupitelství, by bylo vydáno usnesení podle §§ 363 čís. 4 a 357 tr. ř. Krajský soud v Mor. Ostravě povolil usnesením ze dne 24. února 1931 podle těchto §§ obnovu řízení, prohlásiv zároveň podle § 358 tr. ř. osvobozující rozsudek okresního soudu v Mor. Ostravě za zrušený. Stížnosti proti tomuto usnesení vrchní soud nevyhověl. Pak podalo státní zastupitelství na Leopolda J-a a na stěžovatelku — již opětovně pro krádež trestanou — obžalobu, že v době od ledna do srpna 1929 ve společnosti jako spoluzloději odňali ve více útocích Jindřichu K-ovi, zaměstnavateli J-ovu, čalounické potřeby v ceně 1.200 Kč až 1.400 Kč, a že se tím dopustili zločinu krádeže. Proti J-ovi, jehož pobyt nebylo lze vypátrati, bylo pak řízení vyloučeno a vydán byl na něho zatykač. Stěžovatelka byla napadeným rozsudkem uznána vinnou, že v době od ledna do srpna 1929 odňala společně s druhým pachatelem Jindřichu K-ovi movité věci v ceně nepřevyšující 500 Kč, a že tím spáchala přestupek krádeže podle § 460 tr. zák. Zmateční stížnost uplatňuje, že se v novém řízení ani na skutkovém ani na právním podkladě nic nezměnilo, pročež prý nalézací soud nesměl vynésti odsuzující rozsudek pro přestupek krádeže, ana obžalovaná byla rozsudkem okresního soudu od obžaloby pro tento přestupek již právoplatně osvobozena. To se prý příčí ustanovením §§ 355, 356 tr. ř. Odsuzující výrok jest prý v odporu i s ustanovením § 363 čís. 4 tr. ř., ano se prý za řízení ukázalo, že skutkové okolnosti netvoří skutkovou podstatu zločinu, jak to § 363 čís. 4 tr. ř. předpokládá.

Stížnost není v právu. Podle § 363 čís. 4 tr. ř. může soud příslušně trestní řízení zahájiti nebo v něm pokračovati nezávisle na podmínkách a formálnostech obnovy, když soud okresní, uživ nesprávně zákona, rozhodl o činu, který jest zločinem, jakoby mu bylo příslušelo o něm rozhodovati. Jediným předpokladem jest, že neuplynulo ještě více než šest nebo v případech porotních dvanáct měsíců. Zákon považuje tedy takový rozsudek okresního soudu za tak vadný, že jeho pravomoc pro onu dobu prostě neplatí. Nebylo tu tedy ani zapotřebí obnovy řízení a

předchozího zrušení rozsudku, a dovolávání se §§ 355 a 356 tr. ř. stěžovatelkou není vůbec na místě. Rozhodovalo tu jen, šlo-li o »zločin« a neminulo-li od rozhodnutí okresního soudu do doby, kdy krajský soud zahájil řízení, více než šest měsíců. Pokud se týče této podmínky, stačí poukázati k tomu, že krajský soud předsevzal první stíhací úkon již dne 27. května 1930. Ostatně nelze pochybovati o tom, že podle shora vylíčeného stavu věci padalo na Leopolda J-a a na stěžovatelku podezření, že společně odcizili Jindřichu K-ovi všechny předměty, které se mu ztratily, v ceně 1.200 až 1.400 Kč. Tím však bylo proti nim dáno podezření ze zločinu krádeže podle §§ 171, 174 II a), u J-a též 176 II c), u stěžovatelky též 176 II a) tr. zák. Okresní soud byl tedy k vyřízení věci té předmětně nepříslušný. Rozhodl-li přes to, zřejmě uživ zákona nesprávně, zatížil tím rozsudek neplatností uvedenou v § 363 čís. 4 tr. ř., která mohla býti odstraněna jen uplynutím lhůty tam naznačené. Do té doby mohlo býti řízení věcně příslušným (krajským) soudem k návrhu veřejného obžalobce bez podmínek a formalit obnovy zahájeno a v něm pokračováno, a mohl býti také vynesen nový rozsudek. Nesejde na tom, že to, co pak krajský soud vzal za prokázáno, nebylo zločinem. Rozhoduje jen, že bylo zločinem to, co se obžalované původně dávalo za vinu, že v době zahájení řízení krajským soudem padalo na obžalovanou podezření z činu, který jest zločinem. Jest zdůrazniti, že stěžovatelka byla krajským soudem odsouzena pro krádež jen části věcí, jichž odcizení jí podle obžaloby bylo dáváno za vinu. Ale, i kdyby šlo o úplnou totožnost skutku, neměnilo by to nic na věci, poněvadž oprávněnost postupu podle § 363 čís. 4 tr. ř. jest posuzovati podle stavu věci, kdy postup ten byl zahájen (viz rozh. sb. n. s. čís. 3378 a cit. tam místa ze Štorchova díla »Trestní řízení«). Neporušil tedy nalézací soud zákon výrokem, že zproštění stěžovatelky z obžaloby podle rozsudku okresního soudu v Mor. Ostravě z 5. května 1930 není okolností, pro kterou by nemohla býti stíhána. Bezdůvodnou zmateční stížnost bylo proto zamítnouti.

Čís. 4546.

Nežádal-li zmocněnec soukromého obžalobce, nebydlící v obvodu nalézacího soudu, již v telegrafické opovědi zmateční stížnosti za opis rozsudku, nýbrž až v písemném opakování opovědi té v dodatečné lhůtě třetího odstavce § 97 j. ř. (nař. min. spr. ze 17. srpna 1912, čís. 46 věst. min.), čítá se lhůta ku provedení zmateční stížnosti ode dne oné telegrafické opovědi, třebaže byl stěžovateli (soukromému obžalobci) opis rozsudku (neprávem) doručen.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1932, Zm II 41/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu v Moravské Ostravě ze dne 23. listopadu 1931, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491, 493 tr. zák. a bylo vysloveno, že pravdivost zprávy nebyla prokázána a že obžalovaný je povinen hraditi náklady trestního řízení.